

Ko Hono 'Ai ke Potupotu-tatau 'a e Hisitōlia 'o e Siasí

Na'e pehē 'e Eletā Sitiveni E. Sinou 'o e Kau Fitungofulú:

Kuo fakafaingofua'i 'e he Initaneti 'a e fakamatala kotoa pē ke tau ma'u—'a e leleí, kovi, mo'oni, mo e me'a 'oku 'ikai mo'oni—kau ai mo e fakamatala ki he hisitōlia 'o e Siasí. Te mou lava 'o lau ha ngaahi me'a lahi 'o kau ki hotau hisitōliá, ka 'oku mahu'inga ke lau ia pea mahino hono kakanó. Ko e fakatu'utāmaki 'o e ngaahi fakamatala 'e nīhi 'i he 'Initneti ko e 'ikai ke kakató, pea 'ikai ke te lava 'o 'iloí kakato hono mo'oni.

Ko e fakamatala ko ia 'oku feinga ke fakamaa'i 'a e Siasí, ko ha ngaahi fakakaukau pē ia pea 'oku ta'etotonu. 'Oku totonu ke tau kumi ki he ngaahi mau'anga fakamatala ko ia 'oku nau fakamatala'i mo'oni 'etau ngaahi tuí mo hotau hisitōliá. 'Oku 'i ai 'a e ngaahi uepisaiti 'e nīhi 'oku fakataumu'a pē ki he kovi pea 'oku lava ke fakavaleloto 'a e anga 'o 'enau 'omi 'a e fakamatalá.. Kumi ki he ngaahi mau'anga fakamatala 'oku 'i ai ha kau fa'u hisitōlia 'oku 'iloa mo faka'apa'apa'i, 'o tatau ai pē pe 'oku nau Siasí pe 'ikai.

'Oku 'ohovale mo fakatumutumu ha kakai kei talavou 'i he ngaahi fakamatala fakafepaki ki he Māmongá 'i he 'Initaneti, koe'uhí he na'e 'ikai ke nau mateuteu ki ai. Mahalo kuo 'ikai te nau fakamoleki ha taimi fe'unga 'i he tafa'aki fakalaumālié ke teuteu'i mo fakamālohia kinautolu ki he me'a 'e hoko maí. 'Oku mahu'inga 'i he taimi 'oku hoko mai ai 'a e ngaahi faingata'a kiate kinautolú, ke nau fai 'a e ngaahi tefito'i me'a ko ia 'oku tau talanoa ma'u pē ki ai: ke hokohoko atu hono ako 'a e folofolá mo fai ha'atau lotu 'oku mahu'inga-mālie ki he'etau Tamai Hēvaní. 'Oku teuteu'i 'e he ngaahi tefito'i me'ako iá ha kakai ki he ngaahi faingata'a kehekehe kotoa pē, kau ai 'a e ngaahi fakamatala fakafepaki ki he Māmongá 'oku nau ma'u he 'initaneti' ("Balancing Church History," *New Era*, June 2013, 21–22).

Ko Hono 'Ai ke Potupotu-tatau 'a e Hisitōlia 'o e Siasí

Na'e pehē 'e Eletā Sitiveni E. Sinou 'o e Kau Fitungofulú:

Kuo fakafaingofua'i 'e he Initaneti 'a e fakamatala kotoa pē ke tau ma'u—'a e leleí, kovi, mo'oni, mo e me'a 'oku 'ikai mo'oni—kau ai mo e fakamatala ki he hisitōlia 'o e Siasí. Te mou lava 'o lau ha ngaahi me'a lahi 'o kau ki hotau hisitōliá, ka 'oku mahu'inga ke lau ia pea mahino hono kakanó. Ko e fakatu'utāmaki 'o e ngaahi fakamatala 'e nīhi 'i he 'Initneti ko e 'ikai ke kakató, pea 'ikai ke te lava 'o 'iloí kakato hono mo'oni.

Ko e fakamatala ko ia 'oku feinga ke fakamaa'i 'a e Siasí, ko ha ngaahi fakakaukau pē ia pea 'oku ta'etotonu. 'Oku totonu ke tau kumi ki he ngaahi mau'anga fakamatala ko ia 'oku nau fakamatala'i mo'oni 'etau ngaahi tuí mo hotau hisitōliá. 'Oku 'i ai 'a e ngaahi uepisaiti 'e nīhi 'oku fakataumu'a pē ki he kovi pea 'oku lava ke fakavaleloto 'a e anga 'o 'enau 'omi 'a e fakamatalá.. Kumi ki he ngaahi mau'anga fakamatala 'oku 'i ai ha kau fa'u hisitōlia 'oku 'iloa mo faka'apa'apa'i, 'o tatau ai pē pe 'oku nau Siasí pe 'ikai.

'Oku 'ohovale mo fakatumutumu ha kakai kei talavou 'i he ngaahi fakamatala fakafepaki ki he Māmongá 'i he 'Initaneti, koe'uhí he na'e 'ikai ke nau mateuteu ki ai. Mahalo kuo 'ikai te nau fakamoleki ha taimi fe'unga 'i he tafa'aki fakalaumālié ke teuteu'i mo fakamālohia kinautolu ki he me'a 'e hoko maí. 'Oku mahu'inga 'i he taimi 'oku hoko mai ai 'a e ngaahi faingata'a kiate kinautolú, ke nau fai 'a e ngaahi tefito'i me'a ko ia 'oku tau talanoa ma'u pē ki ai: ke hokohoko atu hono ako 'a e folofolá mo fai ha'atau lotu 'oku mahu'inga-mālie ki he'etau Tamai Hēvaní. 'Oku teuteu'i 'e he ngaahi tefito'i me'ako iá ha kakai ki he ngaahi faingata'a kehekehe kotoa pē, kau ai 'a e ngaahi fakamatala fakafepaki ki he Māmongá 'oku nau ma'u he 'initaneti' ("Balancing Church History," *New Era*, June 2013, 21–22).

